

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/139/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822204438
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3822204438.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka A. C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, zastúpená: JUDr. Ivana Zmeková, PhD., advokátka, so sídlom Zámocká 18, Bratislava a otec E. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, zastúpený: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Ďumbierska 3F, 831 01 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 36 836 460, v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaniach otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/9/2023-522 zo dňa 12. marca 2024 v spojení s Dopĺňacím rozsudkom č.k. 11P/9/2023-523 zo dňa 12. marca 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/9/2023-522 zo dňa 12. marca 2024 v spojení s Dopĺňacím rozsudkom č.k. 11P/9/2023-523 zo dňa 12. marca 2024 vo výroku I., II., III., VI., VII., VIII., IX. rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/9/2023-522 zo dňa 12. marca 2024 a vo výrokoch I., II. Dopĺňacieho rozsudku č.k. 11P/9/2023-523 zo dňa 12. marca 2024 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) v napadnutom rozsudku výrokom I. návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, na určenie výživného matky na maloletého a o zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol; výrokom II. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava sp.zn. 19P 44/2019 zo dňa 28. júna 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava sp.zn 11CoP 98/2021 zo dňa 8. februára 2022 vo výroku III. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým prvé 3 víkendy v každom mesiaci od piatku od 14.00 hod. do nedele do 17.00 hod. do mesiaca máj 2024 a od júna 2024 bude otec oprávnený stretávať sa s maloletým prvé 3 víkendy v každom mesiaci od piatku od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod. tak, že otec si maloletého vyzdvihne pred bydliskom matky v určenom čase a hodine a odovzdá maloletého matke na tom istom mieste, v určenom čase a hodine; výrokom III. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava sp.zn. 19P 4/2019 zo dňa 28. júna 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava sp.zn. 11CoP 98/2021 zo dňa 8. februára 2022 vo výroku III. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým počas letných prázdnin v čase od 01.07. do 16.07. tak, že otec si maloletého vyzdvihne pred bydliskom matky 01.07. o 14.00 hod. a odovzdá maloletého matke 16.07. o 17.00 hod. na tom istom mieste; otec je oprávnený sa stretávať s maloletým v čase od 01.08. do 16.08. tak, že otec si maloletého vyzdvihne pred bydliskom matky 01.08. o 14.00 hod. a 16.08. ho odovzdá matke o 17.00 hod. na tom istom mieste. Počas vianočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s maloletým v nepárnom roku od 22.12. do 30.12. tak, že otec si maloletého vyzdvihne pred bydliskom matky 22.12. o 14.00 hod. a odovzdá maloletého matke 30.12. o 17.00 hod. a v párnom roku otec je oprávnený sa stretávať s maloletým od 30.12. do 06.01. tak, že otec si maloletého vyzdvihne pred bydliskom matky 30.12. o 14.00 hod. a odovzdá maloletého matke 06.01. nasledujúceho roku o 17.00 hod. na tom istom mieste; počas veľkonočných sviatkov je otec oprávnený

stretávať sa s maloletým od Zeleného štvrtka od 17.00 hod. do utorka do 17.00 hod. každý rok tak, že otec si maloletého vyzdvihne pred bydliskom matky na Zelený štvrtok o 17.00 hod. a odovzdá maloletého matke v utorok o 17.00 hod. na tom istom mieste; výrokom IV. uložil matke povinnosť informovať otca minimálne 7 dní vopred pred plánovaným lekárskeým vyšetrením maloletého; výrokom V. uložil otcovi povinnosť informovať matku maloletého vopred minimálne 7 dní pred plánovaným lekárskeým vyšetrením maloletého; výrokom VI. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava sp.zn. 19P 44/2019 zo dňa 28. júna 2021 vo výroku II. v časti výživného tak, že zvýšil výživovaciu povinnosť otca na maloletého zo sumy 200,- Eur mesačne na sumu 400,- Eur mesačne s účinnosťou od 1. decembra 2022, ktoré uložil otcovi povinnosť platiť vždy do 15-teho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám matky; výrokom VII. uložil otcovi povinnosť zameškané výživné za obdobie od decembra 2022 do marca 2024 vo výške 3.200,- Eur splácať v mesačných splátkach po 100,- Eur spolu s bežným výživným vždy do 15-teho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám matky až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok; výrokom VIII. uložil rodičom povinnosť podrobiť sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny G., H. F. XXX/XX, G. najmenej po dobu 6-tich mesiacov; výrokom IX. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd citujúc § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 24 ods. 3, 5, 6 zákona o rodine, čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, § 62 ods. 1 – 5 zákona o rodine, § 75 ods. 1 zákona o rodine, § 78 zákona o rodine, § 63 ods. 3 zákona o rodine, § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine, § 35 zákona o rodine mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že nenastala taká zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa ani jeho rodičov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 19P 44/2019 zo dňa 28.06.2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP 98/2021 zo dňa 08.02.2022 zverením maloletého do osobnej starostlivosti otca, resp. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Okresný súd konštatoval, že matka sa o maloletého osobne stará, zabezpečuje jeho starostlivosť na požadovanej úrovni, pričom v jej starostlivosti a výchove neboli zistené žiadne nedostatky. Maloletý má citový vzťah k matke a rovnako má citový vzťah aj k otcovi. Oboch rodičov má rád. V priebehu konania bol opakovane zisťovaný názor maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom, ako aj okresným súdom, pričom maloletý nevyslovil názor, že chce byť zverený do osobnej starostlivosti otca, naopak, vždy prezentoval svoj názor tak, že chce byť s matkou a s otcom sa chce stretávať. Maloletému pri výsluchu bola vysvetlená striedavá forma osobnej starostlivosti. Otec spočiatku na pojednávaní uvádzal, že bude rešpektovať názor maloletého, pokiaľ tento bude chcieť ostať v osobnej starostlivosti matky, ale v priebehu pojednávania názor zmenil. Otec v rámci návrhu, ani v konaní neuviedol žiadne podstatné okolnosti, resp. skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že došlo k zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zverenie maloletého do jeho osobnej, alebo striedavej osobnej starostlivosti. Maloletý je žiakom 3. ročníka základnej školy, jeho výsledky sú výborné. Matka sa maloletému venuje, učí sa s ním, maloletému vyhovuje stretávanie sa s otcom počas prvých 3 víkendov a nechce na tom nič zmeniť, čo pri výsluchu vykonaného súdom opakovane zdôraznil. Na otca sa maloletý teší, a ani cestovanie do domácnosti otca ho nezaťažuje. Preto okresný súd nezhliadol dôvody na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca.

3. Pokiaľ ide o návrh otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, matka s týmto návrhom nesúhlasila, pretože podľa nej touto formou starostlivosti nebudú zabezpečené všetky potreby maloletého ako doposiaľ, zvýrazňujúc najmä vzdialenosť bydlísk maloletého a otca, resp. školy, do ktorej by maloletý musel dochádzať 130 km. Okresný súd konštatoval, že nesporne musí rešpektovať právo maloletého vyjadriť svoj názor k striedavej osobnej starostlivosti, maloletý sa jednoznačne vyjadril, že nechce chodiť do 2 škôl, chce byť so svojou matkou a otca chce navštevovať. Maloletý pochopil striedavú osobnú starostlivosť, vedel, že bude musieť navštevovať 2 školy, čo sa okresnému súdu javilo ako neracionálne z dôvodu vzdialenosti bydlísk rodičov, tiež z dôvodu, že maloletý navštevoval a navštevuje viacero odborných lekárov. Zmenu školy, t. j. prostredia, zmena spolužiakov, učiteľov vzhľadom na diagnózu maloletého ADHD vyhodnotil ako nie v záujme maloletého. Okresný súd považoval za podstatné rovnako uviesť, že je nepochybné, že obaja rodičia sú schopní zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého, rovnako majú vytvorené i primerané materiálne podmienky, ale vzhľadom k tomu, že maloletý vyslovil názor, že chce byť so svojou matkou, otca chce navštevovať, vzhľadom k tomu, že nechce chodiť do 2 škôl a s prihliadnutím aj na to, že rodičia medzi sebou nekomunikujú, o čom má vedomosť aj samotný maloletý, vyhodnotil striedavú osobnú starostlivosť ako nie vhodnú pre maloletého. Okrem toho maloletý užíva aktuálne liek na alergiu v domácnosti matky, a keď je u otca, tento liek mu otec cez víkend nepodáva. Matka momentálne s maloletým nenavštevuje detskú psychiatricku, nakoľko otec k týmto návštevám nedal súhlas a maloletý lieky na ADHD neužíva. Maloletý

aktuálne navštevuje detskú psychologičku, pričom ide o návštevy, ktoré maloletému pomáhajú, a ktoré chce matka s maloletým absolvovať aj naďalej. Čo sa týka zdravotných problémov, maloletý má problém s pozornosťou, stres tlmí obhrýzaním nechťov, čo vyplýva z potvrdenia lekára, ale iné závažné zdravotné problémy maloletý nemá. To neznamená, že keď matka navštevuje s maloletým odborných lekárov, že zdravotný stav maloletého nie je dobrý. Záverom okresný súd k zmene výchovného prostredia uviedol, že práve emocionálne prežívanie maloletého pri odovzdávaní a prevzatí rodičmi, pri nekomunikácii rodičov medzi sebou, čo maloletý vníma najmä z hľadiska jeho psychologickkej pripravenosti, nie sú vytvorené prijateľné podmienky na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti. Maloletý nie je ani psychicky pripravený na striedavú osobnú starostlivosť, hoci materiálne dokážu obaja rodičia túto starostlivosť zabezpečiť. Nekomunikácia medzi rodičmi bola rovnako dôvodom, prečo okresný súd návrh na zmenu výchovného prostredia zamietol.

4. Okresný súd pri úprave styku zisťoval, či došlo k zmene pomerov na strane maloletého alebo jeho rodičov, ktorá by odôvodňovala zmenu posledného súdneho rozhodnutia o úprave rozsahu styku s maloletým, pričom upravil styk maloletého s otcom tak, že ponechal aj naďalej úpravu styku prvé 3 víkendy, ktorá bola určená skorším rozhodnutím, pričom vychádzal z názoru vysloveného maloletým, že chce byť aj naďalej 3 víkendy so svojím otcom, pretože cestovanie ho nezaťažuje, zvláda cestovanie. Preto v tomto prípade okresný súd rešpektoval názor maloletého. Čo sa úpravy styku otca s maloletým počas letných prázdnin, okresný súd ho upravil v súlade s návrhom otca, nakoľko sa mu javilo, že navrhovaná úprava matkou počas letných prázdnin je v krátkom rozsahu, pričom prihliadol na to, že otec chce byť s maloletým počas letných prázdnin aspoň 2 týždne v každom mesiaci. Bežný styk otca s maloletým do mesiaca mája 2024 okresný súd upravil so začiatkom styku od piatku od 14-tej hodiny a od júna 2024 od piatku od 16-tej hodiny z dôvodu prípravy maloletého na prvé sväté prijímanie.

5. Okresný súd vyhovel návrhu otca, ktorým žiadal, aby ho matka maloletého informovala 7 dní vopred pred plánovaným lekárskeým vyšetrením, pretože o niektorých vyšetreniach nevedel a túto povinnosť uložil obom rodičom navzájom.

6. Okresný súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému zo sumy 200,- Eur mesačne na sumu 400,- Eur mesačne od 01.12.2022, nakoľko v konaní bola zistená zmena pomerov na strane maloletého, ktorý je o 3 roky starší oproti poslednému rozhodnutiu, kedy bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 19P 44/2019 zo dňa 28.06.2021. Okresný súd prihliadol na to, že náklady na výživu maloletého sa zvýšili, zvýšili sa výdavky, ktoré súvisia s výživou maloletého, ako aj výdavky na uspokojovanie jeho základných životných potrieb. Okresný súd prihliadol na majetkové pomery oboch rodičov maloletého, otec mal v čase skoršieho rozhodnutia priemerný mesačný zárobok 2.068,68 Eur, za obdobie marec 2022 - február 2023 mal čistý priemerný zárobok 2.112,10 Eur, od 01.04.2023 po zmene zamestnania sa jeho mesačný príjem zvýšil. Od apríla 2023 do januára 2024 dosahoval čistý priemerný zárobok 3.816,28 Eur mesačne a každý mesiac mu je vyplácaný príplatok vo výške 1.478,- Eur, ktorý mu nebol ani za 1 mesiac krátený. Otec je vlastníkom nehnuteľnosti a má len 1 vyživovaciu povinnosť. Matka v čase skoršieho rozhodnutia mala priemerný mesačný zárobok 855,31 Eur. Od januára 2022 do januára 2023 bol jej priemerný mesačný príjem 710,40 Eur, za rok 2023 dosahovala priemerný mesačný zárobok 1.280,- Eur a v januári 2024 1.130,30 Eur. Matka je na tom ekonomicky lepšie ako v čase skoršieho rozhodnutia, rovnako ako otec. Okresný súd nevyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého na sumu 600,- Eur mesačne od júna 2024 a tiež neprihliadol na návrh kolízneho opatrovníka, aby zvýšené výživné otec platil na tvorbu úspor z dôvodu, že maloletý potrebuje predovšetkým z mesačného výživného pokryť pravidelné náklady, ako sú strava, oblečenie, lieky, školské potreby a iné. Okresný súd zvýšené výživné považoval za dostatočné vzhľadom na vek maloletého, pričom rovnako zohľadnil aj skutočnosť, že otec maloletému počas jeho pobytu v jeho domácnosti kupuje všetko, čo potrebuje. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. Zameškané výživné za obdobie od decembra 2022 do marca 2024 vo výške 3.200,- Eur otcovi povolil okresný súd splácať v splátkach spolu s bežným výživným po 100,- Eur mesačne. Okresný súd obom rodičom uložil výchovné opatrenie, pričom výchovné opatrenie bolo už uložené aj rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 9P 44/2019 zo dňa 28.06.2021, avšak komunikácia medzi rodičmi sa nezmenila, hoci matka považuje e-mailovú komunikáciu s otcom za dostatočnú. Okresný súd bol toho názoru, že na zlepšenie komunikácie aj usmerňovanie rodičov, čo sa týka výchovy a vývinu maloletého, je potrebné aj naďalej uložiť výchovné opatrenie. Okresný súd nevyhovel návrhu otca, aby rozhodol o umožnení maloletému s ním telefonovať, nakoľko rešpektoval názor maloletého, ktorý vyslovil názor, že nemá potrebu s otcom telefonovať počas týždňa, pretože s ním je cez víkend.

8. Okresný súd uviedol, že nenariadil znalecké dokazovanie na skutočnosť, komu zveriť maloleté dieťa do starostlivosti, alternatívne do striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko v spise mal dostatok dôkazov na rozhodnutie o zmene výchovného prostredia, pričom rozhodnutie záviselo od posúdenia skutočností, ktoré vyšli v priebehu konania najavo, aj od dôkazov, ktoré boli v konaní predložené a okresný súd tieto vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach, a v danej veci dospel k záveru, že nebolo potrebné v súčasnosti znalecké dokazovanie nariadiť. Nejedná sa o takú vec, ktorú by nemohol sám posúdiť a potreboval by pre svoje rozhodnutie také skutočnosti, na ktoré sú potrebné odborné znalosti. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“).

9. Doplnčiacim rozsudkom okresný súd výrokom I. rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým počas jarných prázdnin každý nepárny rok od nedele predchádzajúcej prvému dňu školských prázdnin od 15-tej hod. do nasledujúcej nedele do 17-tej hodiny; výrokom II. v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Okresný súd citujúc § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) konštatoval v doplnčacom rozsudku, že opomenul rozhodnúť o návrhu matky na úpravu styku otca s maloletým počas jarných prázdnin.

10. Proti výroku II., III., IV., VII. a VIII., ako aj proti výroku II. doplnčacieho rozsudku okresného súdu podala odvolanie matka, a to z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zmenil tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend v kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod. od školského roka 2024/2025 s tým, že otec si maloletého preberie a odovzdá v mieste jej bydliska, počas jarných prázdnin každý párný kalendárny rok od nedele predchádzajúcej prvému dňu školských prázdnin od 15.00 hod. do nasledujúcej nedele do 17.00 hod., počas veľkonočných prázdnin každý nepárny rok od Zeleného štvrtka od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod., počas letných prázdnin od 01.07. od 08.00 hod. do 08.07. do 17.00 hod. od 22.07. od 08.00 hod. do 05.08. do 17.00 hod., od 21.08. od 08.00 hod. do 28.08. do 17.00 hod., počas Vianočných prázdnin každý nepárny rok od 22.12. od 15.00 hod. do 27.12. do 15.00 hod. a každý párný rok od 27.12. od 15.00 hod. do 02.01. do 15.00 hod.; zvýši vyživovaciu povinnosť otca k maloletému zo sumy 200,- Eur mesačne určenej rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 19P/44/2019 zo dňa 28.06.2021 na sumu vo výške 400,- Eur mesačne, s účinnosťou od 01.12.2022 do 31.03.2023 a na sumu vo výške 600,- Eur mesačne, s účinnosťou od 01.04.2023 vždy do 15-dňa v mesiaci vopred k jej rukám; uloží otcovi povinnosť uhradiť zameškané výživné za obdobie od decembra 2022 do rozhodnutia odvolacieho súdu, a to 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku; zároveň zruší výrok VIII. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Matka vo svojom odvolaní uviedla, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej, resp. striedavej osobnej starostlivosti. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je podľa matky zrejmé, že okresný súd pri rozhodovaní dbal nielen na názor maloletého, ale tento zohľadňoval v kontexte s inými dôkazmi v tomto konaní. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletým navrhovala zmeniť režim bežného styku otca s maloletým tak, že otec bude oprávnený sa s maloletým stretávať prvý víkend v mesiaci, alternatívne každý párný víkend v kalendárnom roku počas školského roka 2023/2024 od piatka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod. (počas školského roka 2024/2025 od 16.00 hod.). Zmenu režimu bežného styku navrhovala z viacerých dôvodov, pričom touto zmenou chcela zabezpečiť stabilitu pre maloletého a možnosť, aby mohol maloletý tráviť viac času aj v jej domácnosti. Zároveň v školskom roku 2023/2024 navrhovala, aby styk otca s maloletým začínal od piatka od 18.00 hod., z dôvodu prípravy maloletého na sviatosť Prvého svätého prijímania v jej bydlisku so svojimi spolužiakmi. Pre nesúhlas otca však maloletý napokon nemohol absolvovať túto sviatosť u nej. Niekoľkokrát apelovala na otca, aby sa maloletý mohol zúčastňovať piatkovej prípravy na sviatosť Prvého svätého prijímania v prípade, keď tento čas trávi v starostlivosti otca, avšak otec toto neurobil. Maloletý absolvoval sviatosť u otca s cudzími deťmi, ktorej sa však ona pre svoj zdravotný stav nemohla zúčastniť. Maloletý počas prvých troch víkendov v každom kalendárnom mesiaci musí cestovať vyše 100 km od miesta svojho bydliska, čo ho značne vyčerpáva. Otec nedokáže akceptovať vôľu maloletého odísť s ním na styk, a preto maloletý musí ísť k otcovi cez víkend aj proti svojej vôli. V súvislosti s nerealizáciou styku otca s maloletým otec na ňu podáva nedôvodné trestné oznámenia. Otec okrem iného zanedbáva školskú prípravu maloletého, na čo poukazovala v priebehu celého konania. V prípade, ak maloletý strávi víkend u otca, musí s ním dobiehať učivo, čo na maloletého vplýva stresujúco a vyčerpávajúco. Maloletý nemá dostatok času na

zrelaxovanie v domácom prostredí a nedokáže ani relevantne udržiavať sociálne väzby v mieste svojho bydliska vo voľnom čase, nakoľko je tri víkendy z mesiaca u otca. Má tiež minimálny priestor na to, aby si s maloletým mohla užiť plnohodnotný voľný čas, nakoľko počas týždňa má maloletý množstvo školských povinností a krúžok florbalu. Maloletému treba venovať zvýšenú pozornosť v rámci učenia, keďže mu bolo diagnostikované ADHD, čo však otec nechal popierať. Otec pritom nie je schopný takmer žiadneho kompromisu s ňou, čo len sťažuje ich vzájomný vzťah a komunikáciu. Otec nezodpovedne pristupuje k zdravotnému stavu maloletého, nepodáva mu naordinované lieky, tieto vyhadzuje do koša. Ako rodičia sa nedokážu dohodnúť ani len na výživovom doplnku, ktorý by maloletému prospel. V čase posledného rozhodovania súdu akceptovala rozsah bežného styku otca s maloletým v domnení, že otec bude k maloletému ústretový, že bude hľadať riešenia v jeho záujme a že prestane s nátlakom vo vzťahu k nej, čo sa však nestalo. Nevedela, ako otec bude pristupovať k plneniu školských povinností maloletého, jeho mimoškolským aktivitám a ako si maloletý na upravený rozsah styku s otcom vznikne. Pravdou však je, že maloletý dochádza k otcovi často na styk z donútenia a vždy sa jej pýta, kedy sa po styku vráti. Maloletý prejavil záujem tráviť viac času v mieste svojho bydliska, čo chcela rešpektovať, pričom tento názor maloletý prejavil aj pred kolíznym opatrovníkom. Okresný súd vôbec nereflektoval na žiadny z jej argumentov, pričom v ods. 57 odôvodnenia napadnutého rozsudku skonštatoval jednou vetou, že: „ponechal aj naďalej úpravu styku prvé tri víkendy tak, ako táto úprava bola určená skorším rozhodnutím, pričom vychádzal z toho, že maloletý sám vyslovil názor, že chce byť aj naďalej tri víkendy so svojím otcom, pretože cestovanie ho nezaťažuje, zvláda cestovanie, preto súd rešpektoval názor maloletého.“ Okresný súd tak svoje rozhodnutie oprel len o názor maloletého, ktorý bol vyslovený pred súdom v priestore školy. Skutočnosti a dôkazy, ktoré uvádzala, ako aj správy od odborníkov zo školy okresný súd jednoducho prehliadol. Nepopiera, že je dôležité rešpektovať a prihliadnúť aj na názor maloletého, avšak tento je potrebné vyhodnotiť v kontexte s ostatnými vykonanými dôkazmi. Matka zvýraznila, že maloletý bol počas konania vypočutý trikrát, dvakrát pred kolíznym opatrovníkom a raz pred súdom prvej inštancie. V rámci vypočutia pred kolíznym opatrovníkom maloletý deklaroval, že by bol s otcom rád len dvakrát do mesiaca. Táto skutočnosť vyplýva zo zápisnice z výsluchu maloletého zo dňa 07.06.2023. Okresný súd sa v napadnutom rozsudku absolútne žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, že maloletý dvakrát uviedol inú verziu než tú, ktorú uviedol pri zisťovaní jeho názoru súdom prvej inštancie. Na túto ani len neprihliadol a úplne ju odignoroval. Matka tiež dodala, že aj nasledujúci deň po pojednávaní bol maloletý vypočutý pred kolíznym opatrovníkom, kde opäť deklaroval svoj pôvodný názor (že chce byť u otca len dva víkendy). Okresný súd tak konal v rozpore s najlepším záujmom maloletého, keď neskúmal, či maloletý náhodou nepocituje konflikt lojality k rodičom, a či nebol pod manipulatívnym vplyvom otca, a preto takto názorovo zmenil svoj názor, ktorý nekorešponduje s realitou, pretože bol súdom prvej inštancie vypočutý ihneď po tom, ako sa vrátil po víkend s otcom. Je presvedčená, že otec na maloletého vplýval, pričom dlhodobou už eviduje, že maloletý sa bojí pred otcom presadiť a čo i len povedať vlastný názor.

11. Matka rovnako uviedla, že súd prvej inštancie upravil v rámci bežného styku rozlične čas preberania maloletého otcom, pričom reflektoval na to, že maloletý má prípravu súvisiacu s Prvým svätým prijímaním, a preto si má otec maloletého prevziať až o 17.00 hod., avšak sám okresný súd v napadnutom rozsudku uviedol, že prípravy maloletého prebiehajú až do 18.15 hod. Súd prvej inštancie si týmto výrokom sám protirečil a nereflektoval ani na skutočný stav, preto je tento výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nevykonateľný. Rovnako sa dožadovala zmeny času v rámci prevzatia maloletého otcom, prioritne z toho dôvodu, že čas 14.00 hod., kedy má maloletý odísť k otcovi je nevyhovujúci, pretože má pracovnú dobu do 14.00 hod. a presun z miesta jej zamestnania do miesta bydliska je aj vzhľadom na nepredvídateľnú dopravnú situáciu a tiež lesný úsek náročný. Postupom času rovnako maloletému pribudne z pochopiteľných dôvodov vyšší počet hodín v škole, čo znamená, že maloletý nebude stíhať sa v škole naobedovať a dopraviť domov tak, aby ho otec prevzal v určený čas. Okresný súd tieto jej dôvody v rámci svojho rozhodovania nezohľadňoval. Z uvedených dôvodov žiadala, aby bežný styk otca s maloletým bol upravený každý páry víkend v kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod.

12. Pokiaľ ide o osobitnú úpravu styku otca s maloletým počas prázdnin a sviatkov matka vo svojom odvolaní uviedla, že okresný súd v napadnutom rozsudku odôvodnil zmenu osobitnej úpravy styku len čo sa týka letných prázdnin, hoci zmenil styk aj počas vianočných prázdnin a veľkonočných sviatkov. Svoje rozhodnutie žiadnym spôsobom neodôvodnil, pričom celková osobitná úprava styku s maloletým počas prázdnin a sviatkov je absolútne nerovnomerne rozdelená medzi rodičov. Pokiaľ ide o letné prázdniny okresný súd rozšíril styk otca s maloletým celkovo o štyri dni, pričom svojím rozhodnutím

ju aj syna ukrátil o možnosť stráviť spolu rovnaký čas počas letných prázdnin ako strávi maloletý s otcom. Okresný súd svoje rozhodnutie len stroho odôvodnil tým, že sa mu javilo „že navrhovaná úprava matkou počas letných prázdnin je v krátkom limite, pričom prihliadol na to, že aj otec chce byť so svojim synom počas letných prázdnin aspoň dva týždne v kalendárnom mesiaci.“. Nie je jej zrejmé, na základe akých okolností, dôkazov, či argumentov súd prvej inštancie upravil rozsah styku maloletého s otcom počas letných prázdnin v jej neprospech. Pokiaľ okresný súd poukazoval na skutočnosť, že maloletý by mal stráviť s otcom aspoň dva týždne v každom mesiaci, z rozhodnutia nie je zrejmé, prečo upravil styk otca s maloletým až v rozsahu 16-tich dní v každom mesiaci. Pri svojom rozhodnutí okresný súd absolútne neprihliadol na jej právo a právo maloletého stráviť spolu rovnocenný čas ako má otec. Podľa matky mal byť styk otca s maloletým upravený rovnomerne. Pokiaľ ide o vianočné sviatky má za to, že úprava styku otca s maloletým počas vianočných sviatkov predstavuje dlhý časový úsek, počas ktorého maloletý strávi u jedného z rodičov celé vianočné sviatky, zatiaľ čo druhý rodič nebude s maloletým cez tieto sviatky vôbec. Jarné prázdniny zostali v režime posledného rozhodnutia súdu, teda v rozsahu, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým počas jarných prázdnin celý týždeň prázdnin od nedele predchádzajúcej začiatku prázdnin od 15.00 hod. do nedele do 17.00 hod.. Otec navrhoval predmetnú úpravu styku nemeniť, čomu okresný súd vyhovel, avšak absolútne nereflektoval na jej návrh, ktorým by zabezpečil spravodlivé rozdelenie jarných prázdnin. Následne okresný súd vydal doplniaci rozsudok, ktorým upravil styk otca s maloletým počas jarných prázdnin v zmysle jej návrhu, teda (každý nepárny kalendárny rok od nedele predchádzajúcej prvému dňu školských prázdnin od 15.00 hod. do nasledujúcej nedele do 17.00 hod.), odôvodňujúc to tým, že o tomto jej návrhu opomenul okresný súd rozhodnúť. Ona ani jej právny zástupca však nemali absolútne žiadnu vedomosť o dátume a čase vyhlásenia tohto rozhodnutia. Doplniaci rozsudok bol len doručený spolu s napadnutým rozsudkom jej právnomu zástupcovi. Domnieva sa, že dopĺňajúci rozsudok nebol ani len vyhlásený. Pokiaľ ide o veľkonočné sviatky, prijatá úprava okresným súdom v rozsahu styku otca s maloletým každý rok od Zeleného štvrtka od 17.00 hod. do utorka do 17.00 hod. spôsobuje, že s maloletým počas veľkonočných sviatkov nebude ani v jeden jediný rok, dokonca počas nepárneho kalendárneho roka nebude s maloletým ani počas jarných prázdnin ani počas veľkonočných sviatkov. Nie je jej zrejmé, na základe akých dôkazov či argumentov rozhodol okresný súd takýmto spôsobom. Nie je jej rovnako zrejmé, na základe čoho dospel okresný súd k záveru, že takáto úprava styku otca s maloletým bude v jeho najlepšom záujme. Tento záujem ani žiadnym spôsobom neskúmal a zrejme sa ani len nezamyslel nad nerovnomernou úpravou osobitného styku otca s maloletým počas sviatkov a prázdnin.

13. Pokiaľ ide o výrok okresného súdu o zvýšení výšky výživného na maloletého zo sumy 200,- Eur mesačne na sumu 400,- Eur mesačne, nakoľko došlo k zmene pomerov na strane maloletého ako aj otca, matka v odvolaní uviedla, že otcov príjem je aktuálne dvojnásobok toho, čo zarábala v čase predošlého rozhodnutia. Z tohto dôvodu navrhla zvýšiť výživné od podania návrhu na sumu 400,- Eur a od apríla 2023 zvýšiť výživné na sumu 600,- Eur mesačne. Okresný súd sa s týmto jej návrhom nevysporiadal a s týmto sa dokonca ani len nezaoberala. Naopak skonštatoval, že má taktiež zmenené pomery a že jej príjem sa zlepšil. Jej príjem sa zo sumy 855,- Eur netto v čase predchádzajúceho rozhodnutia zvýšil na sumu 1.130,- Eur netto mesačne. Otec mal však pôvodný príjem vo výške 2.068,- Eur, aktuálne jeho zárobok činí 3.816,- Eur a každý mesiac je mu vyplácaný príplatok vo výške 1.478,- Eur. Otcov príjem tak predstavuje takmer 5.300,- Eur mesačne, zatiaľ čo jej príjem je jedna pätina príjmu otca. Tieto skutočnosti okresný súd žiadnym spôsobom nezohľadnil a nezohľadnil ani zásadu, v zmysle ktorej má maloleté dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Okresný súd absolútne neprihliadal na jej výdavky na maloletého ani na mimoriadne výdavky maloletého, na ktorých sa otec nepodieľa. Otec si plní vyživovaciu povinnosť len vo výške 200,- Eur mesačne zo svojho nadštandardného príjmu. Nepodieľa sa na výdavkoch vzniknutých s povinnou školskou dochádzkou, s čelustným strojčekom, s rôznymi výletmi zo školy, na výdavkoch súvisiacich s ADHD, záujmovým krúžkom, či táborom. Samotný kolízny opatrovník navrhoval, aby otec prispieval aspoň na tvorbu úspor, čo okresný súd zamietol s argumentáciou, že maloletý potrebuje predovšetkým uhrádzať svoje pravidelné mesačné výdavky. Podľa matky však príjem otca aktuálne umožňuje, aby prispieval na výživu maloletého vyššou sumou a aby dokázal tvoriť úspory pre maloletého do budúcnosti. Matka poukázala na metodiku pre výpočet výživného rodičov k deťom, tzv. tabuľkové výživné, z ktorého vyplýva odporúčaná výška výživného pri dieťati vo veku od 6 do 9 rokov vo výške 20 % z čistého príjmu otca. Otcov priemerný mesačný príjem je vo výške 5.290,- Eur, z čoho 20 % predstavuje sumu 1.058,- Eur. Uvedomuje si, a zohľadňuje, že otec má výdavky s maloletým v čase, keď realizuje styk s ním, preto navrhla výživné vo výške 600,- Eur a nie vo výške prevyšujúcej túto sumu. Okresný súd sa však značným spôsobom odklonil od tabuľkového výživného, neriadil sa odporúčaním metodiky, a preto je suma 400,- Eur mesačne

v hrubom nepomere so skutočným stavom. Rovnako nesprávne okresný súd určil aj dĺžne výživné, a to v dôsledku nedostatočnej výšky výživného v porovnaní s príjmom otca a jej príjmom a výdavkami maloletého, ktoré určil vo vzťahu k bežnému výživnému. Navyše okresný súd napriek tomu, že otcove majetkové pomery sú dobré, umožnil mu splácať výživné v mesačných splátkach, čo opäť vníma ako nespravodlivé a nesprávne. Žiadala, aby otcovi bola uložená povinnosť zaplatiť dĺžne výživné v jednej platbe. Po vyhlásení rozsudku otec v mesiaci máj 2024 uhradil výživné na maloletého vo výške 200,- Eur mesačne a požiadal ju prostredníctvom e-mailu, aby na styk maloletému nachystala oblečenie a obuv, čo sa stalo po prvý krát. Otec doteraz preferoval vo svojej domácnosti vlastné oblečenie, ktoré zabezpečil maloletému. Napriek tomu požiadavku otca akceptovala a veci maloletému pripravila. Otec jej však vyčítal, že maloletý nemá pribalené všetky veci a navrhol, že maloletému zabezpečí všetky veci sám, ale výživné bude posilať na sporiaci účet maloletého, ktorý mu má ona založiť. Informovala otca, že nabalí maloletému veci tak, že tieto bude môcť si ponechať v jeho domácnosti, na čo otec reagoval skutočnosťou, aby maloletému nebalila veci na pol roka, ale len na daný víkend. Otec zbalenú tašku od nej ani neprevzal a nechal ju pred jej domom.

14. Vo vzťahu k nariadenému výchovnému opatreniu uviedla, že už roky čelí zo strany otca urážaniu, invektívam, či kamerovaniu svojej osoby, preto nie je ochotná absolvovať ďalšie psychologické poradenstvo spolu s otcom. Ani predchádzajúce poradenstvo nesplnilo svoj účel, navyše vzhľadom na jej aktuálny zdravotný stav ani z dlhodobého hľadiska nebude možné výchovné opatrenie absolvovať, nakoľko prechádza liečbou už od roku 2022 a je jej odporúčané byť v klude, mimo stresového vypätia. Preto žiadala, aby odvolací súd zrušil výrok okresného súdu, ktorým bola rodičom uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu formou spoločných sedení oboch rodičov v CDR G..

15. Proti výroku I., II., III., VI., VII. a proti doplnujúcemu rozsudku vo výroku I. a II. podal odvolanie otec maloletého dieťaťa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP a podľa § 62 ods. 1 CMP. Uviedol, že dokazovanie vykonané okresným súdom považuje za nedostatočné, pretože okresný súd svoje rozhodnutie oprel najmä o názor maloletého, ktorý bol nejednoznačný a neaktuálny. Okresný súd vypočul maloletého dňa 07.06.2023 o 08.30 hod. v jeho základnej škole a už len fakt, že pre maloletého prišiel riaditeľ školy a nie triedna učiteľka, bol pre maloletého veľmi stresujúci. Z výsluchu je rovnako zrejmé, že maloletý bol vopred matkou inštruovaný a zastrašovaný. Používala slová neprimerané jeho veku ako duálne vzdelávanie, pričom hlavný dôvod, pre ktorý nechcel nič meniť, bolo, že by mal počas striedavej osobnej starostlivosti 2 školy. Okrem toho namietal aj spôsob výsluchu, pretože maloletý bol vyvolaný na výsluch na zisťovanie názoru počas vyučovania, čo muselo pre neho pôsobiť stresujúco. Sama matka uviedla, že maloletý bol počas výsluchu vystresovaný, lebo na výsluch bol vyzdvihnutý riaditeľom školy, čo nie je bežné. Maloletý sa vyjadril, že chce byť s matkou iba počas tohto zisťovania názoru, ktorý bol realizovaný v jeho škole, pričom otec vyslovil pochybnosť, že maloletý pri tomto zisťovaní názoru neprejavil svoju skutočnú vôľu, reprodukoval slová matky. Po tomto výsluchu mu maloletý komunikoval, že chce byť s ním. Po vykonaní troch zisťovaní názorov maloletého aj kolízny opatrovník potvrdil, že názor maloletého nie je jednoznačný. Ako ďalší nedostatok otec pri zisťovaní názoru okresným súdom videl v tom, že maloletému bolo neustále podsúvané, že striedavá osobná starostlivosť pre neho znamená návštevu 2 rôznych škôl. Uvedené konštatovanie vyplýva aj zo strany 58 odôvodnenia napadnutého rozsudku: „Maloletý pochopil striedavú osobnú starostlivosť, vedel, že bude musieť navštevovať 2 školy, čo sa javí súdu ako neracionálne už z dôvodu vzdialenosti, t. j. pendlovania z jedného miesta do druhého.“. Počas celého konania však poukazoval na fakt, že nie je nevyhnutné pre realizáciu striedavej osobnej starostlivosti, aby maloletý navštevoval 2 rôzne základné školy. Okresný súd sa touto možnosťou v odôvodnení napadnutého rozsudku ani nezaoberal, pričom je presvedčený, že uvedené bolo dôvodom, prečo maloletý reagoval tak, ako reagoval a povedal, že nechce nič meniť. Ak by bola nariadená striedavá osobná starostlivosť, maloletý by sa počas mesiaca presúval len 2-krát, pričom za súčasného stavu sa presúva 3-krát a nemôže preto naplno profitovať z rôznorodosti výchovných prostredí, ktoré by mal u oboch rodičov. Trval na ďalšom výsluchu maloletého za účelom odstránenia pochybností a taktiež za účelom zistenia aktuálneho názoru maloletého, pričom okresný súd vyzval kolízneho opatrovníka, aby opätovne zisťoval názor maloletého, nakoľko od posledného zisťovania názoru uplynulo 9 mesiacov, avšak kolízny opatrovník napriek výzve okresného súdu zistenie názoru maloletého nevykonal. Rovnako z tohto dôvodu považuje dokazovanie za nedostatočné a rozhodnutie okresného súdu za nesprávne. S ohľadom na nejednoznačnosť vyjadrení maloletého na spôsob vedenia výsluchu maloletého a v súlade s vyšetrovacím princípom navrhoval znalecké dokazovanie, ktoré je podľa neho nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Opätovne v odvolaní

poukázal na znalecký posudok vypracovaný v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 32P/55/2019, ktorý bol vypracovaný dňa 10.12.2020 G. I. J., G., znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, poradenská psychológia za účelom objasnenia, aký model by bol v čase úpravy práv a povinností k maloletému na čas po rozvedení manželstva najvhodnejší. Ustanovená súdna znalkyňa v označenom súdnom konaní počas výpovede na pojednávaní uviedla, že vzhľadom na nástup maloletého do 1. ročníka základnej školy je dôležité, aby naplno rozvíjal svoje kognitívne schopnosti bez emočného zaťaženia a z tohto dôvodu odporučila iba 1 školu počas 1. ročníka a zverenie maloletého do starostlivosti matky s tým, že styk s otcom má byť upravený široko. V prípade dištančnej formy výučby považovala striedavú osobnú starostlivosť za súladnú s najlepším záujmom maloletého. Tiež uviedla, že jediným dôvodom, pre ktorý nepovažuje za najideálnejšiu striedavú osobnú starostlivosť, je, že maloletý začne navštevovať 1. ročník. Ak by nebrala do úvahy toto štúdium, považovala by striedavú osobnú starostlivosť za najideálnejšiu. Dokonca v prípade dištančnej formy výučby považovala znalkyňa striedavú osobnú starostlivosť za súladnú s najlepším záujmom maloletého. Otec rovnako zvýraznil vyjadrenie ustanovenej súdnej znalkyne v tom, že vo veku 9 – 10-tich rokov nastupuje úloha otca, pričom maloletý sa k tomuto veku už približuje. K podstatnej zmene pomerov preto podľa otca došlo objektívnou skutočnosťou, a to plynutím času, teda sa nestotožňuje s odôvodnením okresného súdu, že k podstatnej zmene pomerov nedošlo. Pokiaľ okresný súd odôvodňoval napadnuté rozhodnutie tým, že medzi rodičmi je nedostatočná komunikácia, otec uviedol, že hoci spolu osobne s matkou nekomunikujú, komunikácia prebieha prostredníctvom e-mailových správ a všetky podstatné informácie súvisiace s maloletým si vždy s matkou odovzdávajú, preto možno konštatovať, že prebieha na funkčnej úrovni. Sama matka uviedla, že komunikácia s ním je slušná a prebieha formou e-mailových správ. Samotná vzdialenosť bydlísk rodičov podľa otca sama osebe nemôže byť prekážkou striedavej osobnej starostlivosti. Rovnako nie je problém, aby maloletý navštevoval počas realizácie striedavej osobnej starostlivosti jednu školu.

16. Otec poukázal rovnako na skutočnosť, že s maloletým počas týždňa nie je absolútne v žiadnom kontakte a kontakt s maloletým mu nie je zo strany matky umožnený. Maloletý počas výsluchu dňa 07.06.2023 uviedol, že s ním nechce telefonovať, nevedel však vysvetliť prečo, preto sa otec domnieva, že maloletý bol na odpovede inštruovaný matkou, pretože svoju odpoveď nevedel ani len vysvetliť. Ak už okresný súd dospel k záveru, že maloletého ponechá v osobnej starostlivosti matky, mal otec za to, že mu má byť umožnené aspoň realizovať s maloletým telefonický rozhovor počas týždňa. Okresný súd na strane 26 napadnutého rozsudku uvádza, že matka mu neumožňuje telefonický kontakt s maloletým, lebo podľa nej je to narušenie jej času s maloletým. Otec uviedol, že v takomto prípade je však nevyhnutné prihliadnuť na fakt, že matka trávi s maloletým nepretržite 5 dní v týždni, 4. víkend, 7 dní v týždni, počas ktorých on nemá s maloletým žiaden kontakt.

17. Objektívnou skutočnosťou je, že zmenu pomerov preukázala matka tým, že nezákonným spôsobom bez jeho súhlasu a vedomia maloletého vystavila vyšetreniam a podávala mu lieky na údajné ADHD so závažnými vedľajšími účinkami. Namieta aj diagnostiku ADHD, ktorú prezentuje matka, pretože na výbere psychiatricky, u ktorej matka verifikovala závery ustanovenej súdnej znalkyne v predchádzajúcom konaní, sa s ním vôbec nedohodla, ani mu len neoznámila, že takéto vyšetrenie s maloletým plánuje podstúpiť. Rovnako nebol informovaný ani ohľadom výberu neurológa. Má za to, že matkin prehnaný prístup k zdravotnej starostlivosti maloletého sa ukázal ako rozporný s jeho najlepším záujmom. Návšteva psychiatricky nebola odporúčaná ani neurológom, ktorý diagnostikoval ADHD, nevzišla ani zo žiadneho iného odporúčania odborníka a nemožno ju považovať za odôvodnenú, potrebnú, a teda v záujme maloletého. Nesúhlasí, aby maloletý užíval lieky, ktoré patria do kategórie stimulantov. Maloletý je vzorným žiakom s výborným prospechom, čo potvrdzuje aj správa zo školy a je bezproblémovým, či už v správaní voči spolužiakom alebo učiteľom. Rovnako matka celoročne podáva maloletému liek Spirabel, ktorý má vedľajšie účinky, ale hlavne indikáciu iba pri závažných prejavoch. V zmysle vyjadrenia alergiológa má tento liek maloletý užívať len v čase, keď sa u neho prejavujú príznaky alergie. Okresný súd zistenia a skutočnosti týkajúce sa určovania diagnóz a podávania liekov nepovažoval za závažné, keď konštatoval, že neboli zistené žiadne nedostatky pri starostlivosti o maloletého. Nedostatky v starostlivosti matky otec vidí aj v tom, že matka porušuje aktuálnu úpravu jeho styku s maloletým a nerešpektuje jeho rodičovské právo na styk. Čo sa týka úpravy styku, podotkol, že maloletý prvé sväté prijímanie absolvoval dňa 12.05.2024 a s ohľadom na tento fakt odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu aj samotná zmena bežného styku sa nejaví ako správna a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

18. V súvislosti s určením výživného na maloletého otec vidí rovnako zásadné nedostatky v odôvodnení rozsudku. Okresný súd sa nijako nezaoberal odôvodnenými potrebami maloletého, pretože takáto argumentácia v odôvodnení napadnutého rozsudku úplne absentuje. Jedinou argumentáciou okresného súdu pre zvýšenie výživného je fakt, že maloletý je starší a jemu sa zvýšili príjmy. Uvedené je absolútne nedostatočné, pričom má za to, že okresný súd bol povinný sa zaoberať aj ďalšími kritériami, ktorými sú odôvodnené potreby maloletého a v tomto smere vykonať aj riadne dokazovanie. Podľa jeho názoru zákonná sudkyňa nepristupovala k celej prejednávanej veci nestranne a nezaujato, a to najmä s ohľadom na jej vyjadrenie na poslednom pojednávaní, že dieťa potrebuje matku. Okresný súd podľa otca jednostranne nekriticky prevzal argumenty matky do svojho rozhodnutia vo vzťahu k tomu, že zmena prostredia by nebola vhodná a vôbec si matka nevie predstaviť, že by mal maloletý navštevovať 2 školy. Toto by nevládol z dôvodu, lebo by sa zvýraznilo jeho ochorenie ADHD. Jeho argumentmi, že maloletý môže navštevovať len 1 školu a za súčasného právneho stavu v zmysle Školského zákona je to realizovateľné, sa okresný súd vôbec nezaoberal. Rovnako fakt, že matka bola bitá, na pojednávaní nikdy nezaznel.

19. Otec navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že maloletého zverí do jeho osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, bežné výživné bude neurčené, ale matka bude povinná prispievať na tvorbu úspor maloletého vo výške 80,- Eur mesačne alebo ročne vopred na účet, matka bude oprávnená stretávať sa s maloletým prv 3 víkendy v každom mesiaci v roku od piatku od 14-tej hodiny do nedele do 17-tej hodiny, počas letných prázdnin od 01.07. od 14-tej hodiny do 14.07. do 17-tej hodiny a od 01.08. od 14-tej hodiny do 14.08. do 17-tej hodiny, počas jarných prázdnin celý týždeň prázdnin od nedele predchádzajúcej začiatku prázdnin od 15-tej hodiny do nedele do 17-tej hodiny, počas vianočných sviatkov v nepárny kalendárny rok od 22.12. od 15-tej hodiny do 27.12. do 15-tej hodiny, v párny kalendárny rok od 26.12. od 15-tej hodiny do 03.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 15-tej hodiny, počas veľkonočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku od Zeleného štvrtka od 17-tej hodiny do Veľkonočného pondelka 17-tej hodiny s tým, že matka si maloletého prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska otca. Otec bude povinný maloletého na styk s matkou pripraviť a odovzdať matke v stanovenú hodinu, alternatívne navrhol, aby bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého 14 dní nepretržite a následne 14 dní matka, a to opakovane, striedavá osobná starostlivosť o maloletého sa začne v nedeľu o 15-tej hodine s tým, že v tomto čase sa začne styk otca s maloletým. Výživné počas trvania striedavej osobnej starostlivosti nebude určené a obaja rodičia budú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

20. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zotrúva na svojich písomných a ústnych vyjadreniach prezentovaných v rámci konania na súde prvej inštancie. Opakovane zisťoval názor maloletého, ktorý bol prezentovaný pred okresným súdom. Maloletý dlhodobo prezentoval svoj názor, že má záujem zostať v starostlivosti matky. Svoje rozhodnutie menil len v súvislosti s počtom víkendov, ktoré má záujem stráviť u otca. Po pojednávaní sa maloletý dostavil dňa 14.03.2024 na úrad a prejavil záujem o rozhovor s kolíznym opatrovníkom. Rovnako prejavil maloletý záujem o vyhotovenie zvukovej nahrávky z rozhovoru. Z prepisu zvukovej nahrávky vyplýva, že maloletý opätovne zmenil svoj názor vo veci stretávania sa s otcom počas víkendov a prial by si s otcom stretávať sa 2 víkendy. Z doručených vyjadrení rodičov v rámci odvolacieho konania vyplýva, že maloletý by mal pred rodičmi prezentovať odlišný názor na zmenu starostlivosti. Z tohto dôvodu opätovne kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletým v prirodzenom rodinnom prostredí v domácnosti matky dňa 06.06.2024, ktorý realizoval bez prítomnosti iných osôb. Maloletý prejavil záujem o vyjadrenie svojho názoru a súhlasil aj s vyhotovením zvukovej nahrávky z rozhovoru. Maloletý počas rozhovoru uviedol: „...ja by som to chcel tak, že 2 víkendy s tatom a 2 víkendy s maminou a u tatina ísť do školy...aaa lebo, ako chcel by som to vyskúšať teraz naopak.“. Na otázku, prečo sa tak rozhodol, uviedol: „...neviem, chcel by som to tak vyskúšať teraz...“. Maloletý sa tiež vyjadril, že doposiaľ o tom nikomu nepovedal. Súhlasil, aby kolízny opatrovník prezentoval jeho názor, počas rozhovoru maloletý neuvádzal závažný dôvod, prečo sa takto rozhodol a tiež uviedol, že ho na to nikto nenahováral. Počas rozhovoru bolo možné pozorovať, že maloletý je vystavený konfliktu lojality vo vzťahu k oboj rodičom. Aktuálne je vťahovaný do konfliktných vzťahov medzi rodičmi, čo má nepriaznivý dopad na jeho zdravý psychický vývin. Kolízny opatrovník vyslovil názor, že v záujme maloletého je predovšetkým to, aby vyrastal v harmonickom prostredí tak, aby sa pozitívne rozvíjala jeho osobnosť, ako aj rozumové a fyzické schopnosti. Je na rodičoch, aby pochopili, že len korektné vzťahy medzi nimi bez akýchkoľvek útokov budú v najlepšom záujme maloletého. V tomto by malo rodičom dopomôcť práve okresným súdom uložené výchovné

opatrenie, v rámci ktorého by im bolo poskytnuté odborné poradenstvo v Centre pre deti a rodiny G.. Je v záujme maloletého, aby výchovné opatrenie sa čo najskôr začalo realizovať.

21. Matka k odvolaniu otca vo svojom vyjadrení uviedla, že otec považuje doposiaľ vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie za nedostatočné, a to z toho dôvodu, že okresný súd vo veci nenariadil znalecké dokazovanie. Rovnako otec tvrdí, že okresný súd oprel napadnuté rozhodnutie o názor maloletého nebol jednoznačný a neaktuálny, pričom podľa otca mala maloletého inštruovať, ako má vypovedať. Poprela otcove tvrdenia, že by na maloletého nijakým spôsobom vplývala. To isté by mohla povedať aj o otcovi. Maloletý svoj názor, že chce u otca tráviť 3 víkendy a nie 2, zmenil po tom, kedy sa vrátil zo styku u otca, čo znamená, že na neho otec značným spôsobom vplýval. Dodala, že aj nasledujúci deň po pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, bol maloletý vypočutý pred kolíznym opatrovníkom, kde opäť deklaroval svoj názor, že chce u otca tráviť len dva víkendy. Uviedla, že za posledné obdobie na maloleťom vidí nepokoj, zmätok a utiahnutosť po návrate od otca. Maloletý niekedy ako keby ani nevedel, čo vlastne chce. Je presvedčená o tom, že toto je spôsobené tlakom otca na maloletého, ktorý sa ho snaží presvedčiť, že maloletý chce bývať s ním, resp. že by mala byť nariadená minimálne striedavá osobná starostlivosť. Maloletý je v konflikte lojality a ona má obavy, aký to bude mať vplyv na správanie otca k maloleťmu a presadzovanie otcových predstáv na zdravý vývin maloletého. Keď je maloletý v kľude, vždy prezentuje pred ňou názor, že chce ostať s ňou a s otcom sa chce stretávať maximálne dva víkendy v mesiaci. Maloletý bol počas celého konania vo svojich tvrdeniach konzistentný, nakoľko sa nikdy počas zisťovania názorov nevyjadril, že by chcel byť v osobnej starostlivosti otca alebo v striedavej osobnej starostlivosti. V tomto smere je podľa matky názor maloletého jednoznačný. O striedavú osobnú starostlivosť a ani o zverenie do osobnej starostlivosti otca nemá maloletý záujem. Dodala, že v konaní bolo preukázané, že maloletý má rád oboch rodičov a z tohto dôvodu sa nechce veľmi vyjadrovať k úprave výkonu rodičovských práv a povinností, pretože sa bojí, že tým zradí jedného z rodičov. Považuje za dostatočné, že názor maloletého bol zistený 3-krát, avšak otec napriek tomu sústavne potrebuje maloletého vťahovať do konfliktu lojality ďalšími znaleckými dokazovaniami, čo negatívne vplýva na psychické prežívanie maloletého.

22. Pokiaľ matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca zároveň uviedla, že maloleťmu bola podsúvaná striedavá osobná starostlivosť len v súvislosti s návštevou 2 škôl, avšak toto tvrdenie otca je podľa matky vytrhnuté z kontextu. Súd prvej inštancie jasne uviedol, že maloletý pochopil striedavú osobnú starostlivosť, vedel, že bude musieť navštevovať 2 školy. Z tohto sa však nedá vyčítať okresnému súdu, že by striedavú osobnú starostlivosť maloleťmu vysvetľoval len v súvislosti so školou. Nakoľko otázka školy bola nezlučiteľná so striedavou osobnou starostlivosťou, pretože maloletý má povinnú školskú dochádzku a bydlisko otca je od bydliska maloletého vzdialené 130 km, bolo nevyhnutné podľa matky vysporiadať sa aj s týmto problémom. V predchádzajúcom konaní bolo zo strany okresného súdu otcovi navrhované, aby sa presťahoval bližšie k maloleťmu, čo však otec okamžite zavrhol. Okresný súd správne skonštatoval, že navštevovanie 2 škôl je neracionálne a dodáva, že pre maloletého by bolo kontraproduktívne, sťažujúce vzdelávací proces a nepochybne zaťažujúce jeho psychické prežívanie, ak by táto situácia nastala. Považuje realizáciu striedavej osobnej starostlivosti za nezrealizovateľnú, pretože je nepredstaviteľné, že by maloletý navštevoval 2 rozličné školy, nakoľko by bol vytrhnutý každé 2 týždne zo svojho školského prostredia, od svojich rovesníkov, od ktorých pozná, od navyknutého spôsobu výuky, pričom by bol vystavovaný stresovým situáciám ako prestup do novej školy, rozdielne učebné tempo, nový kolektív, nový prístup učiteľov, musel by byť 2-krát skúšaný v rôznych školách, absolvoval by duplicitne písomky. Nepovažuje striedanie maloletého v 2-týždňových intervaloch v 2 rôznych školách za vhodné aj s prihliadnutím na problémy maloletého so sústredením a nevyhnutnosťou posilnenia domácej prípravy. Maloleťmu už aj v súčasnosti trvá dlhší čas sa pripraviť na hodiny do školy. Pokiaľ otec uvádza, že existuje možnosť, ako realizovať striedavú osobnú starostlivosť bez toho, aby maloletý navštevoval 2 základné školy, otec tému individuálneho študijného plánu spomenul len v rámci svojho odvolania. Doposiaľ navrhoval, aby počas realizácie striedavej osobnej starostlivosti maloletý navštevoval 2 rôzne školské zariadenia. Pokiaľ otec vo svojom odvolaní zvýrazňoval závery znaleckého posudku vypracovaného v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu na čas po rozvode manželstva, matka uviedla, že voči predmetnému znaleckému posudku podávala námietky z dôvodu jej podozrenia na ovplyvňovanie znalkyne otcom prostredníctvom tretej osoby, pričom znova zdôraznila, že znalec sa k právnym otázkam nemá vyjadrovať, z tohto dôvodu považuje tieto tvrdenia, na ktoré poukazuje otec vo svojom odvolaní, za bezpredmetné. Pokiaľ otec uvádza dôležitosť svojej role v živote maloletého vzhľadom na jeho vek, matka uviedla, že otec s maloleťm trávi dostatok času, kedy môže na neho ako mužský vzor vplývať. Otec však nie je dôsledný

v otázkach štúdia maloletého ani pri jeho zdravotných komplikáciách, nastavenej liečbe, pre ktoré by sa okrem iného nemohla realizovať striedavá osobná starostlivosť. Pri striedavej osobnej starostlivosti je veľmi dôležitá fungujúca komunikácia medzi rodičmi, takisto je dôležité, aby sa rodičia navzájom informovali o výchovných, či zdravotných problémoch dieťaťa a spoločne rozhodovali o podstatných záležitostiach týkajúcich sa maloletého. Tieto aspekty v danom prípade však chýbajú. Navyše dodala, že má obavu sa s otcom osobne stretnúť a komunikovať z dôvodu otcom spáchaného fyzického násillia voči jej osobe. Pokiaľ ide aj o individuálny študijný plán, matka podotkla, že nevyhnutné je, aby počas doby, kedy maloletý nebude v škole, bolo vyučovanie nahradené samoštúdiom, pričom nie je zrejmé, ako by uvedené mohlo v realite fungovať. Maloletý by bol počas 2 týždňov u otca v doobedňajších hodinách doma, avšak otec v tom čase pracuje, preto nie je zrejmé, s kým by maloletý trávil čas, kto by s ním dobiehal učivo formou samoštúdia a na koho by otec delegoval tieto rodičovské povinnosti.

23. Pokiaľ otec v odvolaní otec uvádza, že mu bráni v telefonickom kontakte s maloletým, toto taktiež nie je pravda. Vždy, keď maloletý chce otcovi zavolať, umožní mu to. Otec spochybňuje lekárom určenú diagnózu ADHD, spochybňuje maloletého alergiu a spochybňuje aj doktormi naordinované liečby v prípade nimi určených diagnóz. Avšak tieto názory otca považuje za absolútne irelevantné, nakoľko otec nemá skončené medicínske vzdelanie, aby sa mohol vyjadrovať k uvedenej problematike. Vždy len rešpektovala odporúčanie lekárov a nimi sa aj v prípade maloletého riadila. Diagnóza ADHD bola maloletému stanovená odborníkom, a to detskou psychiatričkou A. A. K., ako aj neurologičkou A. L.. Prvotne bola diagnóza maloletého stanovená neurologičkou, keďže si však chcela diagnózu overiť, navštívila s maloletým aj psychiatričku, ktorá diagnózu potvrdila a nasadila maloletému lieky. Z jej postupu vyplýva, že stanovenú diagnózu maloletého neurologičkou si nechala radšej preveriť ďalším odborníkom, nakoľko nechcela maloletému dávať ihneď lieky. Tento jej postup vyvracia otcove tvrdenia ohľadom absurdného traumatizovania maloletého a neoprávneného dávkovania liekov maloletému. Rovnako otec nedokáže akceptovať tú skutočnosť, že maloletý má alergie a že maloletý je na preventívnej alergologickej liečbe, ktorá trvá celoročne. Považuje za potrebné maloletému alergologicke príznaky celoročne potláčať, pretože vzhľadom na nestabilitnosť počasia sa už nedá jednoznačne povedať, či letný mesiac bude bez vlhkosti alebo či v zime bude znížená chorobnosť. Na základe uvedeného matka súhlasí s názorom okresného súdu, že v jej výchovnom prostredí neboli zistené žiadne nedostatky. Rovnako zdôraznila, že styk otca umožňuje riadne, styk otca s maloletým sa nerealizoval 1 víkend, a to z dôvodu, že boli jarné/zimné prázdniny a platila osobitná úprava styku.

24. Matka ďalej uviedla, že pokiaľ otec v závere svojho odvolania namieta konanie zákonnej sudkyne a obviňuje ju z porušovania sudcovskej etiky, matka vyslovila názor, že súd prvej inštancie konal spravodlivo, s rovnakým zaobchádzaním k obom účastníkom, rešpektujúc najmä najlepší záujem maloletého dieťaťa. Ak otec má problém s konaním zákonnej sudkyne, mal na ňu podať sťažnosť a nie napádať sudcovskú etiku v rámci odvolania.

25. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiam, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný (§355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie im predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolania matky, ako aj otca sú dôvodné.

26. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že naposledy bol výkon rodičovských práv a povinností k maloletému upravený rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 19P/44/2019 - 266 zo dňa 28. júna 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/98/2021-405 zo dňa 08. februára 2022, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené; maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok; otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 200 Eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky; bol upravený styk otca s maloletým - prvé tri víkendy v každom mesiaci v roku od piatku 14.00 hod. do nedele 17.00 hod., počas letných prázdnin od 01.07. od 14.00 hod. do 14.7. do 17.00 hod. a od 1.8. od 14.00 hod. do 14.8. do 17.00 hod., počas jarných prázdnin celý týždeň prázdnin od nedele predchádzajúcej začiatku prázdnin od 15.00 hod. do nedele 17.00 hod., počas vianočných sviatkov v nepárnych kalendárny rok od 22.12. od 15.00 hod. do 27.12. do 15.00 hod., páry kalendárny rok od 26.12. od 15.00 hod. do 03.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 15.00 hod., počas veľkonočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku od Zeleného štvrtka od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod. s tým, že otec maloletého prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletého na styk s otcom pripraviť, odovzdať otcovi v stanovenú hodinu.

Otec je povinný dodržiavať stanovené hodiny styku. V prípade, že sa styk nebude môcť zo závažných dôvodov uskutočniť, sú rodičia povinní si túto skutočnosť navzájom oznámiť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku.; matke a otcovi bolo uložené výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu absolvovať 15 konzultácií so psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M. s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloletého, zlepšenia vzájomného rešpektovania sa v roli rodiča maloletého a usmerňovania rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého.

27. Otec sa svojím návrhom na začatie konania domáhal zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti, alternatívne zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom matka so zmenou zverenia maloletého dieťaťa nesúhlasila. Súd prvej inštancie zamietol návrh otca, nakoľko v konaní nezistil zmenu pomerov takej intenzity, ktorá by odôvodňovala zmenu zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca, ani do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Zamietnutie návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti okresný súd odôvodnil tým, že v starostlivosti matky maloletého neboli kolíznym opatrovníkom zistené žiadne nedostatky. Striedavú osobnú starostlivosť rodičov okresný súd vyhodnotil za nevhodnú z dôvodu nevyhnutnosti rešpektovania názoru maloletého dieťaťa; z dôvodu, že maloletý navštevuje viacerých odborných lekárov; nekomunikáciu rodičov, s prihliadnutím na diagnózu ADHD maloletého, hoci materiálne dokážu obidvaja rodičia zabezpečiť starostlivosť o maloletého.

28. Primárne odvolací súd konštatuje, že novela zákona o rodine vykonaná zákonom č. 217/2010 Z. z. zaviedla do rodinného práva inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti. Striedavá osobná starostlivosť je taká úprava osobnej starostlivosti o dieťa, keď je dieťa v osobnej starostlivosti každého z rodičov po určitú presne určenú dobu tak u otca ako aj u matky. Dieťa sa teda zverí do starostlivosti striedavo jednému a druhému rodičovi na presne určené časové obdobie opakovane. Laicky by sa dalo povedať, že ide o pravidelné striedanie miesta pobytu dieťaťa. Ide o pomerne prelomový spôsob osobnej starostlivosti o dieťa, ktorý zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode.

29. Z § 24 ods. 2 zákona o rodine vyplýva, že ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, súd musí skúmať, či sú dané podmienky na jej realizáciu a najmä, či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme dieťaťa. Právna úprava zakotvená v § 24 ods. 2 zákona o rodine korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa prijatým 20. novembra 1989, ktorý v čl. 3 ods. 1 určuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Čl. 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako aj listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

30. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obojmu rodičovi a vždy prihliada na záujem dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a na schopnosti rodičov vzájomne sa dohodnúť na výchove a starostlivosti o dieťa. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (§ 24 ods. 4 zákona o rodine).

31. Rodičovské práva sú zakotvené v § 28 zákona o rodine, pričom štandardom pri schopnosti oboch rodičov a záujme aspoň jedného z nich je striedavá starostlivosť, len vo výnimočných prípadoch nie a túto výnimočnosť a dôvod pre nemožnosť striedavej starostlivosti súdy skúmajú. V zmysle zákona o rodine obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať dieťa, pokiaľ nie je preukázaný opak. Striedavá starostlivosť chráni záujem zachovať dieťaťu oboch rodičov a umožňuje zachovať dieťaťu aspoň rekonštruovanú rodinu, keď už došlo k rozchodu alebo rozvodu rodičov. Striedavá starostlivosť je alternatívou, ktorá deťom pomáha prekonať adaptáciu na zmenu vzťahových pomerov. Takýmto riešením sa z ich života

nevytratí významnejším spôsobom ani jeden z rodičov. Pri striedavej starostlivosti ide o to, že aj keď dieťa prichádza o rodinné istoty, bude mať k dispozícii rovnako oboch rodičov; je to forma, ktorá ochráni dieťa od toho, aby sa muselo rozhodovať, ktorý rodič je ten dobrý, selektovať a potláčať svoje potreby a túžby vo vzťahu k jednému alebo druhému rodičovi. Rodičia musia spolu komunikovať a mať na mysli v prvom rade prosperitu a pohodu svojho dieťaťa, pričom si majú vytvoriť takú formu interakcie, ktorá nebude svojim konfrontačným charakterom na dieťa doliehať. Základným mementom pre každého z rodičov by mala byť skutočnosť, že snahou predostierať dieťaťu problematický obraz toho druhého rodiča sa aktívne podpisujú na možných negatívnych dopadoch v jeho vývine.

32. Z uvedeného vyplýva, že predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, sú: jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa (predpokladom nie je záujem obidvoch rodičov o striedavú osobnú starostlivosť, ale záujem o osobnú starostlivosť, teda že obidvaja rodičia chcú mať dieťa u seba), súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

33. Podľa ustanovenia § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

34. V zmysle záverov aplikačnej praxe treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len prípady, ak sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov, tak ako to správne konštatoval okresný súd. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi tak, ako boli zistené v príslušnom súdnom spise vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu. Tým je odôvodnená požiadavka na dôkladné zistenie skutkovej situácie v rámci konaní o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. Z daného vyplýva, že existenciu zmeny, ktorá dosahuje relevantnú intenzitu pre zmenu rozhodnutia, posúdi súd, a to porovnaním okolností dôležitých pre úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, a to v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia.

35. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že predmetné rozhodnutie bolo súdom prvej inštancie vydané predčasne. V rámci dokazovania, keďže ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu, je podľa § 35 CMP povinný zistiť skutočný stav veci a vykonať aj dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli (§ 36 CMP), ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Súd prvej inštancie však v danej veci nedostatočne zistil skutočný stav veci na preukázanie splnenia/nesplnenia podmienok pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, resp. na zmenu zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca.

36. Keďže okresný súd rozhodoval o otázkach (zmeny) osobnej starostlivosti rodičov k maloletému, pristúpil k zisťovaniu názoru maloletého, okrem iného aj formou priameho vypočutia maloletého v jeho školskom zariadení dňa 07.06.2023. Podľa obsahu spisu (Zápisnica z výsluchu maloletého, č.l. 250-254 spisu okresného súdu) a vychádzajúc aj zo zvukovej nahrávky zo zisťovania názoru maloletého okresným súdom mal odvolací súd zato, že prvoinštančný súd postupoval v súlade s § 38 ods. 1, 2 CMP a § 116 CMP len čiastočne. Vypočul maloletého za prítomnosti kolíznej opatrovníčky, pričom pokiaľ ide o spôsob vedenia výsluchu, z ktorého bol vykonaný zvukový záznam (tvoriaci súčasť elektronického súdneho spisu), odvolací súd zistil, že maloletý bol primeraným spôsobom poučený a s ohľadom na jeho vek mu boli vysvetlené dôvody jeho „vypočutia“. Odvolací súd však zistil pochybenia vyčítané okresnému súdu otcom v podanom odvolaní, a teda že rozhovor s maloletým nebol vedený správne vo vzťahu k formuláciám otázok zo strany zákonnej sudkyne. Z obsahu zápisnice o výsluchu maloletého vyplýva, že zákonná sudkyňa formulovala otázku týkajúcu sa postoja maloletého k striedavej osobnej starostlivosti v kombinácii s otázkou zmeny základnej školy maloletého, konkrétne „Na ďalšiu otázku, keby to bolo napr. tak, že týždeň u maminy a týždeň u otca alebo dva týždne u maminy a dva týždne u tatina, aj by školu zmenil, či by to takto nechcel zmeniť,...“. Takto položená otázka je podľa názoru odvolacieho súdu nevhodná a v rozpore so zákonnými požiadavkami na nestranné a objektívne zisťovanie názoru maloletého. Jedná sa o sugestívnu otázku, ktorá implicitne podsúva, že striedavá starostlivosť automaticky znamená zmenu školy, čo nemusí byť pravda. Odvolací súd pripomína, že

názor maloletého dieťaťa musí byť zisťovaný v prostredí, ktoré je bezpečné, bez psychologického nátlaku a bez ovplyvňovania.

37. Odvolací súd zároveň dodáva, že samotný názor maloletého (hoci ho nemožno opomenúť) nemôže byť rozhodujúcim a jediným kritériom pre rozhodovanie o zmene rodičovských práv a povinností. Tento názor je potrebné hodnotiť v kontexte jeho veku, kognitívnej a emocionálnej zrelosti, ako aj vzhľadom na jeho premenlivosť. Pokiaľ okresný súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že maloletý pochopil formu striedavej osobnej starostlivosti, odvolací súd považuje tento názor za predčasný, jednak vzhľadom na popísané vady vedenia zisťovania názoru maloletého dieťaťa, ako aj na meniaci sa názor maloletého. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že názor maloletého nie je vo všetkých prípadoch konzistentný. V rámci konania na súde prvej inštancie pred kolíznym opatrovníkom a pred okresným súdom zazneli síce zhodné postoje maloletého k forme osobnej starostlivosti, avšak pred rodičmi maloletý prezentoval postoje odlišné (Zápisnica o pojednávaní zo dňa 1.6.2023, č.l. 228-243 spisu okresného súdu). Odvolací súd zvyrazňuje, že okresný súd zohľadnil vo výraznej miere názor maloletého a jeho vôľu vo vzťahu k otázke osobnej starostlivosti ako aj styku, pričom vychádzal z názoru zisťovaného s odstupom deviatich mesiacov od vyhlásenia napadnutého rozsudku (názor maloletého zisťovaný súdom 07.06.2023, vyhlásený rozsudok 12.03.2024), preto nie je možné hovoriť o aktuálnosti tohto názoru, v dôsledku čoho nebol názor maloletého v konaní zistený riadne. Záveru odvolacieho súdu o nemožnosti vyhodnotenia názoru maloletého ako konzistentného, resp. o nemožnosti vyhodnotiť bez akýchkoľvek pochybností pochopenie formy striedavej osobnej starostlivosti maloletým svedčí aj skutočnosť, že maloletý po vyhlásení napadnutého rozsudku prejavil svoj názor opätovne pred kolíznym opatrovníkom v domácnosti matky: „...ja by som to chcel tak, že dva víkendy s tatom a dva víkendy s mami a u tatina ísť do školy...aaa lebo, ako chcel by som to vyskúšať teraz naopak...“ Na otázku, prečo sa tak rozhodol: „...neviem, chcel by som to tak vyskúšať teraz...“ (Vyjadrenie kolízneho opatrovníka k odvolaniu zo dňa 07.06.2024, č.l. 586 spisu okresného súdu). Zároveň dodáva odvolací súd, že rovnako nekonzistentná, až zmatečná je predstava maloletého o realizácii styku „Ja by som chcel byť u tatina všetky víkendy aj všetky prázdniny a všetky týždne u maminy a ešte aj letné prázdniny u maminy. Nechcem bývať natrvalo u tatina, chcem byť natrvalo u maminy a k tatovi chodiť na tri víkendy.“, pričom z vyjadrenia kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 1.8.2023 vyplýva, že do zisťovania názoru okresným súdom, chcel s otcom tráviť dva víkendy v mesiaci: „Ja som sa rozprávala s maloletým trikrát, dvakrát z úrovne úradu, zdal sa mi pokojný, nemal podľa mňa strach. Je pravda, že si ohrýza nechty, želá si, aby mohol byť naďalej s matkou. Maloletý menil svoj názor na styk s otcom, najskôr to boli dva víkendy, pri výsluchu v škole to boli tri víkendy. Má rád obidvoch rodičov a nechce ublížiť ani jednému, preto sa nechcel predo mnou predtým vyjadriť s kým chce byť. Nechce si vybrať.“ (Zápisnica o pojednávaní, č.l. 1.8.2023 spisu okresného súdu). Odvolací súd má za to, že názor maloletého, tak ako ho zistil a ustálil súd prvej inštancie, nie je v tomto prípade postačujúci na prijatie rozhodnutia o novej úprave rodičovských práv a povinností k maloletého, a to ani vo vzťahu k úprave styku maloletého s otcom. Spisový materiál obsahuje vzájomne si odporujúce prejavované názory maloletého pred kolíznym opatrovníkom, ako aj pri zisťovaní názoru maloletého okresným súdom, ktorý (hoci ho nepochybne treba brať do úvahy) však nielen vzhľadom na jeho premenlivosť, ale aj vek, nemôže byť jediným rozhodujúcim faktorom pre prijatie rozhodnutie súdu o zmene úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému tak, ako to urobil najmä vo vzťahu k úprave styku maloletého s otcom prvoinštančný súd.

38. Pokiaľ okresný súd konštatoval, že „Maloletý pochopil striedavú osobnú starostlivosť, vedel, že bude musieť navštevovať 2 školy, čo sa okresnému súdu javí ako neracionálne už z dôvodu vzdialenosti bydlísk rodičov, t.j. pendlovania z jedného miesta do druhého“ odvolací súd uvádza, že samotná vzdialenosť bydlísk rodičov nemôže byť prekážkou zverenia maloletého dieťaťa do ich striedavej osobnej starostlivosti, pričom v danom prípade vzdialenosť bydlísk rodičov maloletého bola jednou z rozhodujúcich skutočností pre záver súdu o nevhodnosti tejto formy starostlivosti o maloletého. Ak za ďalšiu skutočnosť vylučujúcu striedavú osobnú starostlivosť okresný súd vyhodnotil návštevu viacerých odborných lekárov maloletým a ADHD maloletého, v napadnutom rozsudku neuviedol, návštevu ktorých lekárov považoval za vylučujúcu striedavú osobnú starostlivosť. Z ods. 57 napadnutého rozsudku vyplýva, že maloletý navštevuje aktuálne iba psychológa (čo nie je odborný lekár), a zároveň sám okresný súd v napadnutom rozsudku uvádza, že maloletý vážne zdravotné problémy nemá (ods. 55 „To neznamená, že keď matka navštevuje s maloletým viac odborných lekárov, že zdravotný stav maloletého nie je dobrý.“). Okresný súd k svojmu záveru, že ADHD maloletého vylučuje zmenu formy osobnej starostlivosti neuviedol žiadnu argumentáciu. Pokiaľ ide o posledný okresným súdom pomenovaný dôvod vylučujúci zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti,

nevhodnú komunikáciu rodičov, pripomína odvolací súd, že zo znaleckého posudku vypracovaného v konaní vedenom pod sp.zn. 32P/55/2019 vyplýva, že „Otec maloletého je schopný komunikovať s matkou na funkčnej úrovni a zároveň uzatvárať dohody (vie ustúpi, resp. prijať zodpovednosť za nejakú oblasť), ohľadom starostlivosti o maloletého optimálne vtedy, pokiaľ dostane napr. vymedzenú kompetenciu na zodpovednosť.“, „Matka svojou nekompromisnosťou, tvrdohlavosťou a kontrolovanou iniciatívnosťou, ako svojich osobnostných čŕt, chce mať starostlivosť o syna pod svojou kontrolou a len obtiažne prijíma zdieľanie a vymedzenie starostlivosti o maloletého medzi rodičmi, ktorá (jej odchodom) rozdelením domácnosti rodičov nastala.“, „Rodičia spolu komunikujú iba na funkčnej úrovni, iba ohľadom starostlivosti o dieťa. ... Rodičia sú aktuálne vzájomne voči sebe pasívne agresívny, matka napr. kontrolou a kritikou dodržiavania jej pokynov vo vzťahu k zdravotnej prevencii, striktným dodržiavaním času príchodu do jej domácnosti po styku u otca. Otec najmä kritikou jej prehnanej zdravotnej starostlivosti a matkinou povahou kontrolovať všetko.“ (bod 7., 8., 13. Záverov znaleckého posudku, č.l. 351-352 spisu okresného súdu). Odvolací súd nepovažuje za rozhodujúce pre (ne) nariadenie striedavej starostlivosti, či komunikácia rodičov je problematická, alebo neprebíha pri odovzdávaní/preberaní maloletého. Komunikácia rodičov je podľa odvolacieho súdu rovnako dôležitá, či ide o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti, alebo či je dieťa zverené jednému z rodičov s úpravou styku. Aj v prípade úpravy styku, je rovnako pre dieťa zaťažujúce, keď dochádza pri jeho odovzdávaní ku konfliktu medzi rodičmi, rovnako vníma negatívne, ak sa rodičia nepekne alebo vôbec spolu nerozprávajú, tak ako v prejednávacom prípade. Na maloletého nevplyva negatívne to, ako je starostlivosť pomenovaná, ale to, že je tu prítomná narušená komunikácia rodičov. Odvolací súd nevidí rozdiel v danom prípade, ak je maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky so širšou úpravou styku s otcom, pretože pomenovanie starostlivosti nemá vplyv na zlepšenie komunikácie rodičov, navyiac ak komunikácia rodičov prebieha formou mailových správ.

39. Z dôvodu nekomunikácie rodičov okresný súd uložil rodičom výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine, ktorého uloženie zdôvodnil len jednou vetou „O výchovnom opatrení rozhodol aj Okresný súd Trnava rozsudkom zo dňa 28.6.2021 sp.zn. 19P/44/2019, pričom komunikácia medzi rodičmi sa nezmenila, teda nekomunikujú, hoci matka považuje komunikáciu emailovú s otcom za dostatočnú, súd je toho názoru, že na zlepšenie komunikácie aj usmernenia rodičov, čo sa týka výchovy a vývinu maloletého, je potrebné aj naďalej výchovné opatrenie uložiť“, avšak v napadnutom výroku VIII., nie sú vymedzené otázky (účel), na ktoré je výchovné opatrenie zamerané, preto z neho nie je zjavné, či tento načrtnutý cieľ v odôvodnení napadnutého rozsudku (zlepšenie komunikácie) vo vzťahu k rodičom je účelom uloženého výchovného opatrenia, či súvisí s využitím psychologického alebo iného poradenstva, ani to, či výchovné opatrenie bolo rodičom uložené ako povinnosť, keďže z formulácie výroku „Súd ukladá rodičom maloletého dieťaťa podrobiť sa...“, uloženie výchovného opatrenia spočívajúceho v povinnosti sa mu podrobiť nevyplýva. Okresný súd taktiež neuviedol dostatočne zrozumiteľný dôvod svojho postupu uložením v podstate totožného výchovného opatrenia rodičom maloletého ako bolo uložené posledným rozhodnutím súdu, ktoré sa však vzhľadom na konštatovanú nezmenenú kvalitu komunikácie rodičov javí ako výchovné opatrenie, ktoré nespĺnilo svoj účel. V súvislosti s uložením výchovného opatrenia rodičom sa súd prvého stupňa, odhladiac už od uvedenia vyššie uvedených nedostatkov, dopustil zásadného procesného pochybenia (zisteného zo zvukového záznamu z priebehu pojednávania konaného dňa 12.03.2024) spôsobujúceho zmätočnosť rozhodnutia vyhlásením rozsudku, podľa ktorého výrokovej časti súd uložil výchovné opatrenie, ktoré sa má realizovať v „Centre poradenstva a prevencie G.“, teda v znení výrokovej časti nesúladnom s formuláciou obsiahnutou v zápisnici z pojednávania a rovnako s formuláciou v písomnom vyhotovení rozsudku doručovanom účastníkom konania.

40. Vo vzťahu k výroku okresného súdu o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletému odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolání (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu ČSR spis. zn. 1Cz 27/1968 zo dňa 30.09.1968 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969). Majetkové pomery

rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy o sebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Rodič totiž nemusí mať žiadny preukázateľný príjem, disponuje však značnými majetkovými podstatami. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného rodiča, aby ich speňažením z výťažku alebo inak zabezpečil výživné (inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov rodiča). Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných huteľných vecí (motorové vozidlá, luxusné športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného rodiča, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa), na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá.

41. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 veta prvá zákona o rodine). Toto pravidlo však nemožno vykladať absolútne, teda tak, že výživné by malo mať prednosť pred akýmikoľvek výdavkami rodiča, čo je vyjadrené v druhej vete § 62 ods. 5 veta druhá zákona o rodine, v zmysle ktorého pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných potrieb, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni dieťaťa. Preto napr. výdavky rodiča spojené so zabezpečovaním primeranej úrovne jeho bývania (splátky hypotekárneho úveru) nie sú výdavkami, ktoré by nebolo potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov rodiča. Všeobecne teda platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z tohto dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti.

42. Na strane druhej rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom, napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti. Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať tiež aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 zákona o rodine). Toto poňatie odôvodnených potrieb je v súlade so zásadou úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov, v intenciách tejto zásady sú odôvodnené potreby dieťaťa (a tiež rozsah vyživovací povinnosti rodičov k dieťaťu) mimo iné aj odrazom rôznej životnej úrovne rodičov, danej spravidla spoločenskou dôležitosťou ich práce. Je určite spravodlivé, ak - vzhľadom k tomuto poňatiu odôvodnených potrieb rozhodnutie súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu vyjadří zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov (k tomu rozsudok Najvyššieho

súdu ČSR spis. zn. 5Cz 112/1965 zo dňa 03.12.1965 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 14/1966).

43. Procesné zásady určujú, že pre rozhodovanie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). Súd teda nemôže prihliadať na skutočnosti, ktoré možno očakávať alebo ktoré nastanú po vyhlásení rozhodnutia. Zákoným pravidlom pri rozhodovaní o výživnom je, že ide o plnenie v opakujúcich sa dávkach uhrádzaných neskôr za skutkových podmienok, ktoré sa v čase rozhodovania nedali predvídať. Vychádza sa z teoretického predpokladu, že sa podstatne nezmenia. V dôsledku rôznych okolností sa však reálne podmienky postupom času spravidla odlišujú od skutkových podmienok, z ktorých rozhodnutie súdu vychádzalo. Preto nie je žiaduca nezmeniteľnosť súdneho rozhodnutia vychádzajúceho z už neexistujúcich predpokladov. Jednorazová úhrada výživného sa neujala z dôvodu spotrebného charakteru vyživovacej povinnosti, neopomenuteľné je hľadisko hospodárnosti konania, keďže nie je možné, aby o každej splátke výživného rozhodoval súd osobitne. Vzhľadom na takúto konštrukciu zákona o rodine v § 78 (rovnako procesný predpis - § 121 CMP) ustanovuje osobitný mechanizmus nápravy (ktorý nemožno využiť pri iných právoplatných rozhodnutiach) pre prípady, keď sa skutkový stav odchyľil od podmienok daných pri rozhodnutí, ako výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Rozsudky o výživnom sú prípadmi *clausula rebus sic stantibus* (výhrada, že sa nezmenia podmienky, na základe ktorých súd určil rozsah plnenia) a prostredníctvom tejto úpravy sa umožňuje prelomenie prekážky *res iudicata* na základe preukázanej zmeny pomerov dôvodnenej už uvedenými skutočnosťami. Zmenu pomerov možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcom rozhodnutiu súdu, ktorá môže byť na strane oprávneného, ako aj povinného, nie zmeny krátkodobého charakteru. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie podstatne výhodnejšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.). Ustanovenie § 78 ods. 1 zákona o rodine umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj vo vzťahu k dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu.

44. Vo vzťahu k zmene výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému, okresný súd mal preukázanú zistenú zmenu pomerov na strane maloletého, ako aj jeho rodičov. Konštatovanú zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa, teda zmenu jeho odôvodnených potrieb, odôvodnil súd prvej inštancie tým, že je staršie o takmer 3 roky, náklady na jeho výživu sa zvýšili, zvýšili sa výdavky, ktoré súvisia s výživou maloletého, ako aj výdavky na uspokojovanie jeho základných životných potrieb. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku aj vo vzťahu k určeniu zvýšenej vyživovacej povinnosti otca dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa nedôsledne zaoberal posudzovaním zmeny pomerov na strane maloletého dieťaťa, ako aj jeho rodičov (rozumej neaplikujúc správne vyššie popísané zásady determinujúce jednak určenie vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu, ako aj posudzovania zmeny pomerov podľa § 78 zákona o rodine nevyhnutnej pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom na dieťa). Skutkovo sa totiž vôbec nezaoberal zisťovaním, aké boli odôvodnené potreby maloletého dieťaťa (rodičov, viď nižšie) v čase posledného rozhodovania súdu o úprave vyživovacej povinnosti otca k nemu, nevyhodnocoval ich a rozhodnutie odôvodnil len stručnou konštatáciou, že na strane maloletého došlo k zmene pomerov plynutím času, pričom odôvodnenie neobsahuje žiadne konkrétne vyčíslenie nákladov maloletého dieťaťa a jeho komparáciu so stavom posledného rozhodnutia vo veci, prípadne uvedenie, ktoré odôvodnené potreby maloletého dieťaťa zanikli, ktoré ako nové vznikli.

45. Odvolací súd po vykonaní odvolacieho prieskumu konštatuje, že pokiaľ ide o posudzovanie zmeny pomerov na strane otca, teda zmeny v jeho v možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch, ku ktorej došlo oproti času poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, súd prvej inštancie skonštatoval len toľko, že otec mal v čase skoršieho rozhodnutia priemerný mesačný zárobok 2.068,68 Eur, za obdobie marec 2022 - február 2023 mal čistý priemerný zárobok 2.112,10 Eur, od 01.04.2023 po zmene zamestnania sa jeho mesačný príjem zvýšil. Od apríla 2023 do januára 2024 dosahoval čistý priemerný zárobok 3.816,28 Eur mesačne a každý mesiac mu je vyplácaný príplatok vo výške 1.478,- Eur, ktorý mu nebol ani za 1 mesiac krátený. Otec je vlastníkom nehnuteľnosti a má len 1 vyživovaciu povinnosť. Súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neskúmal a nevysporiadal sa s otázkami v akej miere došlo/nedošlo u otca k zvýšeniu/zníženiu výdavkov spojených s uspokojovaním jeho životných potrieb, čo bez najmenších pochybností determinuje jeho schopnosti a možnosti prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Čo sa týka posudzovania zmeny na strane matky, súd prvej inštancie v zásade konštatoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia len toľko, že v čase skoršieho rozhodnutia

mala priemerný mesačný zárobok 855,31 Eur. Od januára 2022 do januára 2023 bol jej priemerný mesačný príjem 710,40 Eur, za rok 2023 dosahovala priemerný mesačný zárobok 1.280,- Eur a v januári 2024 1.130,30 Eur. Súd prvej inštancie, rovnako ako pri otcovi, neskúmal otázku odôvodnených potrieb matky a s tým spojených výdavkov a aj otázku, v akom rozsahu došlo k ich zmene oproti času posledného rozhodovania súdu o výživnom, ktorých skúmanie však súd prvej inštancie absolútne opomenul. Záver súdu prvého stupňa, že ním určené výživné je dostatočné vzhľadom na vek maloletého, pričom rovnako zohľadnil aj skutočnosť, že otec maloletému počas jeho pobytu v jeho domácnosti kupuje všetko, čo potrebuje, je potom nielen nedostatočne odôvodnený, ale aj zjavne predčasný.

46. Ďalej sa odvolací súd zaoberal výrokmi dopĺňacieho rozsudku, ktorými súd prvej inštancie rozhodol o úprave styku otca s maloletým počas jarných prázdnin a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Okresný súd vykonal dňa 12.03.2024 pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, z ktorého priebehu je spísaná zápisnica (č.l. 509 – 520 spisu okresného súdu) a obsahom elektronického súdneho spisu je zvukový záznam z predmetného pojednávania. Následne je v spisovom materiáli zažurnalizovaná žiadosť zákonnej sudkyne o predĺženie lehoty na napísanie rozsudku (č.l. 521 spisu okresného súdu), rozsudok č.k. 11P/9/2023-522 zo dňa 12. marca 2024 a dopĺňací rozsudok č.k. 11P/9/2023-523 zo dňa 12. marca 2024. Z obsahu spisu okresného súdu je ale zjavné, že súd prvého stupňa účastníkov na vyhlásenie dopĺňacieho rozsudku nepredvolal, termín vyhlásenia dopĺňajúceho rozsudku účastníkom neoznámil, pričom pre absenciu zápisnice z pojednávania, ako i zvukovej nahrávky z pojednávania nie je zrejmé, či k verejnému vyhláseniu dopĺňacieho rozsudku okresným súdom vôbec došlo. Odvolací súd je toho názoru, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu práva účastníkov zúčastniť sa súdneho pojednávania, na ktorom mal byť vyhlásený dopĺňací rozsudok, ktorá povinnosť súdu vyplýva z § 225 ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého doplnenie rozsudku vykoná súd dopĺňacím rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku, t.j. § 212 a nasl. CSP, zvýrazňujúc, že aj dopĺňací rozsudok musí byť vyhlásený verejne (§ 219 CSP). Z obsahu spisu je zjavné, že súd prvého stupňa týmto spôsobom nepostupoval, preto bol daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) v spojení s § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

47. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd považoval napadnutý rozsudok za predčasný tak v rovine právnych ako aj skutkových záverov, keďže súd prvej inštancie nevyhodnotením vyššie uvedených skutočností privodil nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, v dôsledku čoho nie je možné ani konštatovať, že vykonal dostatočné dokazovanie potrebné na zistenie pre vec rozhodujúcich skutkových okolností a k vecne správny právny záverom. Preto odvolací súd rozsudok a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie za použitia § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP v spojení § 62 ods. 1 CMP zrušil a veci vrátil v zmysle § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Po vrátení vecí tak povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní, s poukazom na vyššie uvedené dôvody, posúdiť návrhy otca, matky, argumentáciu rodičov, kolízneho opatrovníka, vrátane tej použitej v odvolacom konaní, prioritne vykonať dokazovanie smerujúce k zisteniu, či sú v danom prípade splnené zákonné podmienky na zmenu zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, resp. do osobnej starostlivosti otca. Vo vzťahu k rozhodnutiu o týchto otázkach zväží nariadenie znaleckého dokazovania zameraného nielen na posúdenie vzájomného vzťahu medzi rodičmi a maloletým, ale aj na vyhodnotenie vhodnosti formy starostlivosti rodičov o maloletého, ako i vzdelávacieho procesu vzhľadom na návrhy rodičov. Následne rozhodne o zostávajúcich otázkach výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré v priebehu konania zostanú medzi rodičmi spornými (výživné, styk, výchovné opatrenie,...). Pre svoj záver musí mať súd prvej inštancie spoľahlivý podklad získaný vykonaním a zhodnotením vykonaného dokazovania.

48. Svoje nové rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodní v súlade s § 220 CSP tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby jeho úvahy k týmto záverom vedúce, boli logické, presvedčivé a dostatočne vyjadrené, s poukazom na kritéria vyplývajúce z ods. 29. tohto rozhodnutia krajského súdu. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie opätovne rozhodne o trovách prvoinštančného konania a v súlade s § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

49. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

50. Odvolací súd k svojmu rozhodnutiu, ktorým zrušil rozhodnutie okresného súdu považuje za podstatné uviesť pre úplnosť, že rozsah - miera, časová a procesná náročnosť dokazovania, ktoré je potrebné vykonať okresným súdom, s poukazom na vyššie uvedené závery krajského súdu, pre rozhodnutie vo veci výrazne presahuje rámec účelu odvolacieho konania. Uvedený postup odvolacieho

súdu, preto nebol v rozpore ani s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp.zn. III. US 161/2023 zo dňa 12. októbra 2023.

51. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.